

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ТЮРКОЛОГІЇ**

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА НАВЧАННЯ ЗА ОС «МАГІСТР»
ЗА ОСВІТНІМИ ПРОГРАМАМИ
«ФОЛЬКЛОРІСТИКА, МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ,
ІНОЗЕМНА (ТУРЕЦЬКА) МОВА», «КУЛЬТУРНА АНТРОПОЛОГІЯ,
ІНОЗЕМНА МОВА»**

*Затверджено Вченою радою Інституту філології
(протокол № 7 від 28 лютого 2017р.)*

КИЇВ – 2017

Вступ

Екзамен з іноземної мови (турецької) як форма вступного випробування для навчання за освітнім ступенем «Магістр» за освітніми програмами «Фольклористика, міжкультурна комунікація, іноземна мова», «Культурна антропологія, іноземна мова» проводиться відповідно до «Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка на 2016/2017 навчальний рік» і має форму індивідуального екзамену членами атестаційної комісії з фаху вступника на відповідний рівень навчання.

Структура та зміст екзамену

Екзамен передбачає виконання теоретичних завдань, а також виконання завдань на уміння практично застосовувати набуті знання з іноземної (турецької) мови відповідно до затвердженої програми вступних випробувань із відповідних фахових дисциплін, що за змістом і обсягом включають навчальний матеріал підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр».

Вступникові в екзаменаційному білеті пропонується теоретичне завдання з мови, а саме: теоретичний аспект сучасної турецької мови. Також у білеті запропоновано одне тестове питання з лінгвокраїнознавства Туреччини і тема письмового твору.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ НА ВСТУПНОМУ ЕКЗАМЕНІ

Максимальна кількість балів, що їх може набрати вступник, становить 100. Відповіді на запропоновані завдання оцінюються такими балами (нижче наводить максимально можлива кількість балів з кожного виду завдання).

<i>Завдання</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
1. Сучасна турецька мова (теоретичні аспекти)	30
2. Тест з лінгвокраїнознавства Туреччини	30
3. Твір на тему	40

1. Оцінювання письмової відповіді на теоретичні питання з сучасної турецької мови

При виставленні оцінки за виконання першого завдання (3 теоретичних питання з сучасної турецької мови) вступного екзамену враховуються змістовність, ґрунтовність відповіді студента та форма її репрезентації, комунікативна компетенція студентів-випускників, володіння основами теорії мови. Максимальна кількість балів за перше теоретичне завдання з

сучасної турецької мови становить **30** балів (кожне питання макс. – **10** балів).

Оцінювання відповіді:

Максимальна кількість балів кожної з трьох відповідей на запитання першого завдання становить **10** балів.

Вимоги до першого завдання:

зміст відповіді:

- повне викладення теоретичного питання;
- пояснення смислових, структурних, функціональних ознак та особливостей обговорюваних понять;
- надання необхідних дефініцій понять;
- підкріплення відповідними прикладами.

Зайва інформація, що не є відповіддю на запитання, не включається до оцінки.

Таблиця № 1

№ з/п	Зміст питання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка балах	в
1	Питання з сучасної турецької мови	10	– невиконання однієї незначної вимоги до змісту; – допускається до 4 незначних помилок лексичного, граматичного або стилістичного характеру	8-10	
			– невиконання однієї істотної вимоги до змісту; – допускається до 5-7 помилок лексичного, граматичного або стилістичного характеру	5-7	
			– невиконання до двох вимог; – допускається до	2-4	

			8-10 помилок лексичного, граматичного або стилістичного характеру – невиконання трьох вимог до змісту; – наявність у відповіді студента більше 10 помилок лексичного, граматичного або стилістичного характеру	0-1
--	--	--	---	-----

2. Оцінювання тестового питання з лінгвокраїнознавства Туреччини.

Тестове завдання з лінгвокраїнознавства Туреччини включає в себе 30 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється максимально в **1 бал**. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за це завдання – **30 балів**.

3. Оцінювання письмової відповіді (твору).

Твір за визначеною тематикою передбачає контроль мовленнєвої компетенції, набутої студентом-випускником, а також визначення рівня сформованості вмінь і навичок писемної комунікації в межах навчальної програми. Студент повинен продемонструвати сутнісне бачення і розуміння інформації, активний характер її осмислення.

Екзаменаційний бал за письмову роботу (написання твору) на вступному екзамені складається із суми балів за **зміст** твору та за його **форму**. Під формою твору розуміється власне грамотність його написання. У ході перевірки форми твору увага зосереджується на трьох основних аспектах: граматичному, лексичному та орфографічному. Мінімальний об'єм твору складає **200** слів. Максимально за письмову частину державного екзамену студент може отримати **40** балів.

Підсумковий бал за письмову частину державного екзамену виставляється за такими критеріями:

Оцінювання письмової відповіді (твору) вступного екзамену

Таблиця № 2

№ з/п	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Зміст твору	20	<p>– повне розкриття теми;</p> <p>– змістовний, логічний та аргументований виклад матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків;</p> <p>– адекватне використання лексики та синтаксичних конструкцій</p> <p>– неповне розкриття теми;</p> <p>– незначні порушення у змістовному, логічному та аргументованому викладі з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків;</p> <p>– незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні твору</p> <p>– тема розкрита частково;</p> <p>є істотні порушення у змістовному та логічному викладі матеріалу; недостатня аргументованість викладу; суттєві порушення у дотриманні необхідних міжфразових зв'язків та у використанні лексики і синтаксичних конструкцій</p> <p>– тема не розкрита;</p> <p>– відсутній логічний та аргументований виклад матеріалу; наявні</p> <p>– грубі порушення у вживанні засобів міжфразових зв'язків;</p> <p>– неправильне вживання лексики та синтаксичних конструкцій.</p>	<p>18–20</p> <p>14–17</p> <p>0–10</p>

2.	Форма твору	20	– не більше 4 граматичних, лексичних або орфографічних помилок;	16–20
			– не більше 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок;	11–15
			– не більше 12 граматичних, лексичних або орфографічних помилок;	10
			– 13 та більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок.	0–9

Підсумкова оцінка за вступний екзамен

Система оцінювання результатів вступного екзамену є накопичувальною. Складниками підсумкового балу за вступний екзамен є:

- бали за письмове завдання з теоретичної граматики сучасної турецької мови;
- бали за тест з лінгвокраїнознавства Туреччини;
- бали за твір.

Підсумкова оцінка за відповідь на вступному екзамені за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС і національною шкалою виставляється за

Таблицею 3:

Підсумкова оцінка за вступний екзамен

Рейтинговий бал за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
0-59	F	незадовільно

Турецька мова (30 балів)

Загальна характеристика турецької мови

Місце турецької мови в генеалогічній та типологічній класифікаціях мов світу.

Теоретична граматика

Аглютинативний характер граматики турецької мови. Співвідношення граматичної системи турецької та слов'янських мов. Поділ слів на частини мови. Аналіз різниці у класифікації слів турецьких та українських мовознавців.

Фонетика і фонологія

Турецький алфавіт та його походження. Закони гармонії голосних у турецькій мові: закон небного тяжіння, закон губного тяжіння голосних (закони великої та малої гармонії голосних). Випадки випадання голосних звуків у середині слів. Звуження голосних звуків у турецьких дієсловах. Класифікація приголосних за участю голосу і шуму; за місцем їх творення; за способом творення. Закон гармонії приголосних у турецькій мові. Закон чергування приголосних (у коренях дієслів). Випадання приголосних звуків. Випадки подвоєння приголосних звуків. Протетичні звуки в турецькій мові: класифікації вітчизняних та турецьких мовознавців. Словесний, фразовий, синтагматичний, логічний наголоси. Поняття інтонації. Складові компоненти інтонації: мелодика, ритм, темп, тембр.

Іменник

Власні та загальні іменники. Категорія збірності і одиничності, категорія істот і неістот. Граматичні категорії іменника: категорія роду, числа, відмінка, присвійності. Ізафети іменників (*ad tamlamaları*): присвійний, відносний, якісний. Словотвір іменників: загальна характеристика.

Займенник

Групи займенників за значенням: особові, зворотні, вказівні, неозначені, питальні. Проніміналізація. Словотвір займенників: загальна характеристика.

Прикметник

Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні. Класифікація відносних прикметників: вказівні, кількісні, питальні, невизначені. Ступені порівняння якісних прикметників. Зменшувально-пестлива та підсилювальна форми якісних прикметників. Редуплікація прикметників. Словотвір прикметників: загальна характеристика.

Прислівник

Розряди прислівників за значенням: прислівники місця та напрямку, прислівники часу, прислівники кількості, прислівники міри і ступені, прислівники причини, прислівники мети, питальні прислівники. Словотвір прислівників: загальна характеристика..

Дієслово

Дієслово як частина мови. Перехідні та неперехідні дієслова. Види дієслова. Перифрастичні форми дієслова. Способи дієслова: дійсний, наказовий, бажальний, забов'язальний, умовний. Система часів турецького дієслова: прості та складні часи. Словотвір дієслів: загальна характеристика.

Дієприкметник / Дієприслівник

Дієприкметники та дієприслівники як особливі форми дієслова. Класифікація дієприкметників та дієприслівників сучасної турецької мови. Утворення дієприслівників у турецькій мові. Порівняльна характеристика дієприслівників турецької та української мов. Словотвір дієприкметників / дієприслівників: загальна характеристика.

Службові частини мови

Післяйменник як частина мови. Післяйменники-частки та післяйменники-імена. Післяйменники, що керують основним відмінком імен та родовим відмінком займенників. Післяйменники, що керують давальним відмінком основним відмінком імен та родовим відмінком займенників. Сполучник як частина мови. Єднальні, протиставні, розділові сполучники. Сполучники підрядності. Повторювальні та парні сполучники. Частка як частина мови. Поєднання часток з частинами мови. Експресивні відтінки часток. Вигук як частина мови. Групи вигуків: твірні та первинні. Вигуки запозичені з інших мов. Відмінки імен, які вживаються із вигуками.

Лексикологія

Групи лексики в різних стилях турецької мови: стилістично нейтральна, книжна, розмовна, просторічна, термінологічна лексика, неологізми, арготизми, жаргонізми та сленгізми, професіоналізми. Джерела виникнення синонімії в сучасній турецькій мові. Антоніми в сучасній турецькій мові. Типи антонімів. Активна та пасивна лексика турецької мови: загальна характеристика. Словотворчі типи та моделі арабських запозичень. Персизми в лексичному складі турецької мови. Європейські запозичення в системі турецької загальнонаціональної мови. Семантичні та структурні характеристики редуплікативних слів. Прислів'я та приказки.

Тест з лінгвокраїнознавства Туреччини (30 балів).

Туреччина на політичній карті світу. Географічне положення країни. Походження назви країни. Поетичні та символічні назви. Образ Туреччини у різні історичні часи. Етнічна територія. Формування етнічної території турецького народу. Місце та роль Туреччини в сучасному світі. Геополітичне бачення Туреччини в світі. Туреччина та тюркський світ.

Географічні назви. Явище іррадіації топонімів. Топо-основи та їх продуктивність. Етимологія основних географічних назв: морів, рівнин, гір, рік, озер, лісів. Типи гідронімічної номінації. Оронімічні та гелонімічні назви як відображення менталітету номінатора. Принципи найменувань інсулонімів. Турецька лімонімія, літонімія, потанонімія, пелагонімія. Явище гідронімізації. Народні назви географічної номенклатури. Етнічні символи природи. Рослинний та тваринний світ. Зооніміка. Заповідники. Національні парки. Народна фітонімія. Аналітичні та синтетичні засоби вираження семантики фітонімів. Кольорова символіка у географічних назвах. Запаси природних ресурсів та захист навколишнього середовища. Турецькі спелеоніми.

Етногенез турків. Походження слова турок. Зв'язок історії турецької народу з історією мови. Відомі мандрівники про побут, культуру, звичаї та традиції жителів Османської імперії (Аль Масуді, Аль Біруні, Ібн Баттута, Абу Гамір, Павло Карпіні, Евлія Челебі, Марко Поло, В.Рубрук). Султанські династії. Дипломатія Османської імперії. Реформи Селіма та вплив заходу. Мовна ситуація в період Танзимату та Конституції. Діяльність молодотурків.

Реформаційний рух 20-х рр. XX ст. К.Ататюрк та розвиток турецької мови в республіканський період. Мовна революція в Туреччині в 20-х рр. Утворення, діяльність та визначні роль Турецького Лінгвістичного Товариства в розвитку та розбудові лексичного фонду сучасної турецької мови. Туреччина напередодні та в роки II світової війни. Туреччина 60-70 рр. XX ст. Туреччина 80-рр. Туреччина 90-х рр. назви документів, планів, договорів. Розвиток та зміни в лексичному складі турецької мови за останні десятиліття. Історична, суспільна та політична термінологія. Хрононімія турецької мови. Хремотоніми, їх види та походження. Популяційна динаміка турецького етносу.

Турецька мова як державна мова Турецької республіки. Історія створення сучасної турецької абетки. Проблема іншомовних запозичень у турецькій мові. Мовна політика в Туреччині. Питання стандартизації мови та мовного планування. Відображення соціально-політичних, національно-культурних особливостей у семантиці мови. Мова та писемність. Турецька термінологія. Лексичний і науковий фоні термінів як носіїв національно-культурної семантики. Соціальне розшарування турецької мови. Лексичні особливості турецької мови у порівнянні з іншими тюркськими мовами. Діалектологічні варіанти турецької мови. Турецька мова як мова міждержавного спілкування тюркських країн. Турецька діаспора в країнах Європи та США. Особливості турецької мови в діаспорі. Етнічна асиміляція, парціація та сепарація та їх відображення на мовних процесах. Іноземні мови в Туреччині. Мовний код культури.

Національні образи світу (картина світу, модель світу, національний менталітет, стереотипи, культурні цінності). Семіотика мислення. Антропологічні особливості. Соціокультурні пріоритети. Есхатологічні уявлення. Вплив мови на характер турків. Природні феномени та мораль. Світогляд: доісламські та ісламські елементи. Емотивно-оціночні (марковано образні стереотипи). Улюблені теми розмов. Ідеал комічного. Ставлення до турків у світі. Дозвілля. Улюблені місця відпочинку. Турецька мовна картина світу в зіставленні з українською. Турецька мова і природа Туреччини. Традиційні уявлення про природу та людину.

Традиції та сучасність у культурі турецького народу. Скотарство, землеробство, житло, господарські будівлі. Архітектура як складова частина матеріальної культури та мистецтва. Архітектурні стилі. Основні архітектурні пам'ятки. Музейні центри країни. Історичні місця. Собор Святої Софії, султанський палац Топкапи. Церква Святої Ірини, Ат Мейдан, Нова мечеть, Капали Чарши, Галатська вежа (Стамбул); Мавзолей Ататюрка (Анкара); Мечеть Мурада (Маніса); Гора Пагус (Ізмір); Вівтар Зевса, Святилище та храм Асклепія (Бергама).

Місце Туреччини у світовому господарстві. Всесвітньо відомі турецькі промислові та торгові фірми. Грошова система країни. Походження назв грошових одиниць. Турецькі назви одиниць іноземних валют. Економічна та банківська термінологія турецької мови. Турецькі фірмоніми. Назви

турецьких товарів. Торгові марки. Відомі марки, автомобілів, виробів легкої промисловості, сигарет, горілчаних виробів. Система супермаркетів. Основні статистичні економічні данні. Наука, промисловість високих технологій.

Турецька дромонімія. Традиційні засоби пересування. Транспорт: повітряний, наземний, водний. Правила проїзду на транспорті. Види квитків. Пільги на проїзд. Народні назви засобів пересування.

Сільська громада та громадський побут. Традиційний розподіл праці. Назви знарядь праці. Назви місяців та вітрів. Сучасний побут турецького селянина. Традиційне сільське житло. Назви сільськогосподарських будівель. Форми сільських поселень. Локальне розмаїття сільського житла. Типи забудов за характером взаєморозміщення житла і господарських споруд. Господарський двір, його оздоблення. Традиційна землеробська техніка. Системи землеробства. Гончарство. Керамічні вироби.

Турецькі фелероніми та політоніми. Політичні партії. Президенти Туреччини. Молодіжні організації. Виборча система. Військо і військова організація в Туреччині. Ставлення пересічного турка до військового. Військові звання. Студентський рух. Робітничий рух. Профспілкові організації (DISK).

Мова і культура. Естетичні уявлення турків. Візантійський вплив. Елліністичний, сельджуцький, османський, грецький, вірменський впливи на соціокультурний розвиток сучасної Туреччини. Мистецтво в Туреччині. Образотворче мистецтво. Культурні центри країни.

Музика. Побутова музика. Народні музичні інструменти та їх назви. Мотиви народних пісень. Сюжетність та герої народних пісень. Колоративні лексеми в художній літературі. Явище гіперсемантизації у фольклорних творах.

Просвіта. Театр. Народний театр. Ляльковий театр. Тіньовий театр: атрибутика сюжету. Карагьоз як специфічний тип національного комічного лялькового героя. Естрада: сучасні напрямки та визначні представники. Альтернативна музика.

Система освіти в Турецькій республіці. Університети Туреччини. Система середньої освіти в Туреччині: школи та ліцеї. Назви навчальних предметів. Система оцінювання знань в освітніх закладах освіти. Дитячі організації. Проблеми виховання. Традиційні звертання учнів до вчителів. Титули в релігійних навчальних закладах. Наукові організації та товариства. Назви освітніх закладів в Османській імперії. Система оцінювання в закладах освіти.

Твір на тему (40 балів)

1. Забобони українського та турецького народів.
2. Святкування релігійних свят в Україні.
3. Національні свята України.
4. Роль та місце фольклору в духовному житті українського народу.
5. Великі Українці.
6. Стамбул – квітка на перехресті цивілізацій.

7. Проблеми молоді в Україні та Туреччині.
8. Вплив науково-технічного прогресу на наше життя.
9. Святкування релігійних свят у Туреччині.
10. Національні свята Туреччини.
11. Діалогізація українсько-турецьких відносин.
12. Які можливості дає нам навчання за кордоном?
13. Туреччина – країна туризму.
14. Архітектурні пам'ятки Туреччини.
15. Моя майбутня професія.
16. Вплив Інтернету на життя сучасної людини.
17. Масмедіа Туреччини.
18. Система освіти в Туреччині та Україні.
19. Видатні турецькі письменники.
20. Основні віхи історії Туреччини.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(до блоку «турецька мова»)

1. *Алиева Р.Ю.* Сравнительная характеристика фонетической системы турецкого и азербайджанского языков. Диссертация на соискание ученой степени кандидата филол. н., Махачкала, 2003. – 143 с.
2. *Баскаков Н.А.* Введение в изучение тюркских языков / Н. А. Баскаков. – Изд. 2-е. – М.: Высшая школа, 1969. – 384 с.
3. *Андерхилл Р.* Причастие в турецком языке / А. Андерхилл // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XIX. – М.: Прогресс, 1987. – С. 324-339.
4. *Багмут Й.А.* Проблеми перекладу суспільно-політичної літератури українською мовою / Й.А. Багмут. – К.: Наукова думка, 1968. – 300 с.
5. *Баскаков А.Н.* Предложение в современном турецком языке / А.Н. Баскаков. – М.: Наука, 1984. – 200 с.
6. *Баскаков А.Н.* Словосочетание в современном турецком языке / А. Н. Баскаков. – М.: Наука, 1974. – 186 с.
7. *Гржебичек Л.* Фонологическая структура турецкого слова [пер. с англ.] / Л. Гржебичек // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XIX. – М.: Прогресс, 1987. – С. 48-58.
8. *Дудина А.Н.* Турецкий язык (учебное пособие) / А.Н.Дудина.– Баку: Издательство «Азербайджан», 1993. – 390 с.
9. *Кононов А.Н.* Грамматика турецкого языка / А.Н. Кононов – М.-Л.: Академия наук СССР, 1956. – 570 с.
10. *Корунець І.Р.* Теорія і практика перекладу/ І. Р. Корунець – Вінниця: «Нова Книга», 2001 – 448 с.
11. *Любимов К.М.* Система грамматических времен в современном турецком языке // Советская тюркология. – 1970. – № 2. – С.44.
12. *Михайлов М.С.* Исследования по грамматике турецкого языка. Перифрастические формы турецкого глагола / М.С. Михайлов.– М., 1965.
13. *Мініахметова Е.Х.* Арготична лексика в турецькій мові / Е.Х. Мініахметова// Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Сер.: Филология. Социальные коммуникации – 2010. – Т. 23 (62). – № 3. – С. 107-113.
14. *Миниахметова Э.Х.* Турецкий язык: уч. пособие. Кн. 2. / Э.Х. Миниахметова. – Одесса: Астропринт, 2006. – 528 с.

15. *Миниахметова Э.Х.* Турецкий язык: уч. пособие. Кн. 3. / Э.Х. Миниахметова. – Одесса: ВМВ, 2011. – 528 с.
16. *Назарова Г.Ш.* Лексикология современного турецкого языка / Г.Ш. Назарова. – Т.: Изд-во ТашГИВ, 2002. – 78 с.
17. *Покровська І.Л.* Фонетика сучасної турецької мови: навч. посіб. з аудіо матеріалами / І.Л. Покровська. – К.: Вид.-во «Четверта хвиля», 2012. – 101 с.
18. *Покровська І.Л.* Художній переклад: тексти та завдання / І.Л. Покровська. – К.: Кукуй. – 68 с.
19. *Покровська І.Л.* Джерела виникнення синонімії у сучасній турецькій мові / І.Л. Покровська // Українська орієнталістика. – 2007/2008. – Вип. 2/3. – С. 16-19.
20. *Рог Г.В.* Практична стилістика турецької мови: навч. посіб. для студентів четвертого курсу / Г. В. Рог. – К.: Четверта хвиля, 2008. – 88 с.
21. *Севортян Э.В.* Фонетика турецкого литературного языка. Изд. АН СССР. – М., 1955. – 147 с.
22. *Сорокін С.В.* До проблеми перифрастичних форм турецького дієслова // Мова і культура. – 2007. – Вип. 9. – Т. VI (94). – С. 265–273.
23. *Сорокін С.В.* Турецька й українська мови в системі координат "ВИД- ЧАС-МОДАЛЬНІСТЬ": Монографія / С. В. Сорокін. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2009. – 341 с.
24. *Сорокін С.В.* Проблема визначення меж категорії дієприслівника в турецькій мові / С.В. Сорокін // Вісник КНЛУ. Філологія. – 2007. – Вип. 1. – Т. 10. – С. 120-127.
25. *Тенишев Э.Р.* Сравнительная историческая грамматика тюркских языков. Морфология / Э.Р. Тенишев. – М.: Наука, 1988. – 560 с. 9. *Щека Ю.В.* Практическая грамматика турецкого языка / Ю.В. Щека. – М.: АСТ: Восток-Запад, 2007. – 606 с.
26. *Широков К.В.* Іменна словозміна у сучасній турецькій мові / К. В. Широков. – К.: Довіра, 2009. – 318 с.
27. *Щека Ю.В.* Проблема частей речи в тюркских языках в свете традиционного, структурного и функционального подходов / Ю.В. Щека. Вопросы тюркской филологии. – М.: ИСАА при МГУ, 2006. Вып. VI. С. 175-189.
28. *Щека Ю.В.* Практическая грамматика турецкого языка / Ю.В. Щека. – М.: АСТ: Восток-Запад, 2007. – 606 с.
29. *Aksan D.* Türkçenin sözcük varlığı / D. Aksan.– Ankara: Engin yayınevi, 1996. – 250 s.
30. *Yedi İklim Türkçe Ders Kitabı B1/ I.* Gültekin. – Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi. – 2015 s.
31. *Yedi İklim Türkçe Çalışma Kitabı B1/ I.* Gültekin. – Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi – 2015 s.
32. *Yedi İklim Türkçe Ders Kitabı B 2/ I.* Gültekin. – Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi: – 2015 s.
33. *Yedi İklim Türkçe Çalışma Kitabı B2/ I.* Gültekin. – Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi: – 2015 s.
34. *Yedi İklim Türkçe Ders Kitabı C1/ I.* Gültekin. – Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi: – 2015 s.
35. *Yedi İklim Türkçe Çalışma Kitabı C1/ I.* Gültekin. – Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi: – 2015 s.
36. *Yeni Hitit Çalışma Kitabı 3 / E.* Uzun. – Ankara: AÜ Basımevi, 2009. – 76 s.
37. *Yeni Hitit Ders Kitabı 3 / E.* Uzun. – Ankara: AÜ Basımevi, 2009. – 194 s.
38. *Banguoğlu T.* Türkçenin Grameri / T. Banguoğlu. – Ankara: TDK Yay., 2007. – 628 s.
39. *Bozkurt F.* Türkçe Çağdaş Dilbilgisi / F. Bozkurt. – İstanbul: İnhilap Hitaberi, 1994. – 171 s.
40. *Demir T.* Türkçe Dilbilgisi / T. Demir.– Ankara: Kurmay Kitap Yayın Dağıtım, 2006. – 702 s.
41. *Ergin M.* Türk dili / M. Ergin. – İstanbul, 1995. – 505 s.
42. *Hengirmen M.* Yabancılar için Türkçe dilbilgisi / M. Hengirmen.– Ankara: 1999. – 236 s.

43. *Göksel A. Turkish: A Comprehensive Grammar / A. Göksel. – NY.: Routledge, 2005. – 605 p.*
44. *Korkmaz Z. Türkçe'de -acak/-ecek Gelecek Zaman (futurum) Ekinin yapısı üzerine', DTCFD, XVII, sayı: 1-2, Ankara. – S. 159-168.*
45. *Nurettin Koç. Yeni dilbilgisi / Koç N. – İstanbul: İnkılap kitabevi, 1996. – 599 s.*

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (до блоку «Лінгвокраїнознавство Туреччини»)

1. *Алексеев В.М. Современная Турция / В.М. Алексеев. – М.: Знание, 1961. – 32 с.*
2. *Ариян М.А. Лингвострановедение в преподавании иностранного языка в старших классах средней школы (на материале УМК по английскому языку) // ИЯШ. – 1990. – № 2. – С. 11-18.; Афганистан. Справочник. – М.: Изд. фирма "Восточная литература" РАН, 2000. – 256 с.*
3. *Бартольд В.В. Сочинения: В 9 т. – М.: Наука, 1963–1977. Библиография Турции: Литература на русском языке: 1917–1975 гг. / Сост. Сверчевская А.К. – М.: Наука, 1982. – 743 с.*
4. *Будз М.Д., Постолюк Р.М., Троян С.С. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії) /М.Д.Будз,Р.М. Постолюк,С.С. Троян. – К.: Рівненський і-т слов'янознавства, 2000. – 120 с.*
5. *Бокхорни Р. Турция: Путеводитель. – Берлин–М.: Poliglot, 1994. – 64 с.; Боспорское царство с его палеограф. Ч. 1–3 О.*
6. *Бауэр Э. Памуккале – сталактитовое чудо /Э.Бауэр // НиЖ. – 1977. – № 5. – С. 94–96.*
7. *Веркалец М.Н. Проблемы духовности тюркских народов в исследованиях А.Е.Крымского: Научный труд /М.Н. Веркалец. – К.: Школяр, 1995. – 148 с.*
8. *Гаран Ф.Р. Туреччина: Географічний нарис /Ф.Р.Гаран.– Харків-Одеса: Рад. Школа, 1931. – 112 с.*
9. *Данилов В.И. 700 километров по Турции / В.И.Данилов. – М.: Наука, 1975. – 160 с.*
10. *Орлова Т. В. Міжнародні відносини Туреччини на сучасному етапі [Текст] : лекція з курсу "Лінгвокраїнознавство Туреччини" для студ. Ін-ту філол. по спец. "Турецька мова і література" - 6.020303 / Орлова Т. В.; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. історії для гуманіт. ф-тів. - К.: Логос, 2011. – 32 с.*
11. *Орлова Т. В. Політичний розвиток Туреччини у другій половині ХХ - на початку ХХІ ст. [Текст] : лекція з курсу "Сучасна політична історія країн світу" для студ. філос. ф-ту спец. Політологія - 6.030104 / Орлова Т. В. ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. історії для гуманіт. ф-тів. – К.: Логос, 2011. – 31 с.*
12. *Орлова Т. В. Країнознавство Туреччини: історія і сучасність / Т.В. Орлова.– К.: Логос, 2012. – 179 с*
13. *Левин З.И. Тюркизм и пантюркизм // Общественная мысль на Востоке. Постколониальный период /З.И.Левин. – М.: Восточная литература, 1999. – С. 119-121.*
14. *Стенин П.А. Восток. Страны креста и полумесяца и их обитатели. Историко-географическое и этнографическое обозрение Левантского мира / П.А.Стенин.– Спб, 1892. – 499 с.*
15. *Серебрякова М.Н. Семья и семейная обрядность в турецкой деревне: (Новейшее время) /М.Н.Серебрякова. – М.: Наука, 1979. – 186 с.*
16. *Восточный Туркестан и Средняя Азия в системе культур древнего и средневекового Востока / Под.ред. Б.А.Литвинского. – М.: Наука, 1986. – 253 с.*
17. *Восточный Туркестан и Средняя Азия: История. Культурные связи. / Под.ред. Б.А.Литвинского. – М.: Наука, 1984. – 239 с.*
18. *Кадымбеков З. Здесь Азия встречается с Европой: заметки журналиста о*

- ТурцииЗ. *Кадымбеков* – Баку: Гянджлик, 1982. – 134 с.
19. *Adıgüzel H.* Deyim hazinemiz /*H.Adıgüzel*. – İstanbul: TDA Vakfı, 1990. – 136 s.
  20. *Aksoy M.* Sosyal tarih açısından ev, bark ve evlilik kavramları // TDA. – 1996. – № 101. – S. 53–57.
  21. *Bayri M.H.* İstanbul’da Sünnet Düğünü // HBH. – 1941. – C. XI. – № 121. – S. 14–17.
  22. Bölge ağızlarında Atasözleri ve deyimler. – TDK yay. № 331, 1996. – 141 s.
  23. *Çoruhlu Y.* Türk kozmolojisi(nde yer alan unsurların türk halılarındaki izleri // TDA. – 1996. – № 100. – S. 227–238.
  24. *Eyuboğlu İ.Z.* Türk dilinin etimoloji sözlüğü / *İ.Z.Eyuboğlu*. – İst.: Sosyal yayınlar, 1995. – S. 785.
  25. *Ido S.G.* Turkich Mimetic word formation // AAS. – 1999. – Vol. 8. – № 1. – P. 83–90.
  26. *İnalcık H.* Osmanlı imperatorluğu toplum ve ekonomi üzerinde arşiv çalışmaları, incelemeler /*H.İnalcık*. – İstanbul: Eren yayıncılık, 1996. – 466 s.
  27. *Püsküllüoğlu A.* Türkçenin argo sözlüğü /*Püsküllüoğlu A.* – Ankara: Özgür, 1996. – 158 s.
  28. *Tokluoğlu C.* The impact of resistance on the state-building process in Turkey // AAS. – 2000. – Vol. 9. – № 1. – P. 110-120.
  29. *Tunç C.* Din Kültürü ve Ahlak bilgisi /*C.Tunç*. – Ankara: Emel matbaacılık, 1993. – 128 s.
  30. *YılmazH., Kaşıkçı N.* Karadeniz Kıyılarında: Yaşama, İnsanave İzlereDair / *H.Yılmaz, N. Kaşıkçı*. – Ankara: Kültürbakanlığı, 2001. – XIII, 290 s.